

Tereza Líšková: Styly učení u žáků s SPU na druhém stupni základní školy

Bakalářská práce

Posudek vedoucí práce

Studentka **Tereza Líšková** předkládá bakalářskou práci, jejímž hlavním cílem byla identifikace rozdílů ve stylech učení mezi žáky se specifickými poruchami učení a žáky intaktními na druhém stupni základní školy. Pro výzkum zvolila kvantitativní metodologii s využitím standardizovaného dotazníku LSI (Learning Style Inventory). Každý z respondentů (315 žáků) obdržel po vyplnění dotazníku také vyhodnocení, ve kterém měl (vzhledem ke svým výsledkům) i přímo popsání tipy, co vyzkoušet při učení nového. V tom vidím velký přínos této práce pro samotné žáky.

Abstrakt je přiměřený svým rozsahem a uvádí základní informace o práci. Je srozumitelný, věcný, popisuje hlavní oblasti, které jsou v práci diskutovány. Je zde srozumitelně představen design celé studie. Představuje také závěry, ke kterým studentka dospěla.

V **teoretické části** popisuje autorka oblasti, které souvisí s jejím vymezeným tématem. Věnuje se detailně popisu cílové skupiny (tedy tématu žáka a obecně adolescence) a problematiky specifických poruch učení včetně představení hlavních typů. V kapitole Učení a Styly učení představuje především různé přístupy a autory, kteří se typům a typologiím věnují. Studentka pracuje s českými a zahraničními zdroji, které řádně cituje. Obsahově i rozsahově je teoretická část práce adekvátní pro bakalářskou práci.

Praktická část se soustředí na samotný výzkum, jehož cílem je popsat rozdíly ve stylech učení mezi žáky s SPU a žáky intaktními. Studentka správně popisuje výzkumný problém i cíle své práce. Je stanovena výzkumná otázka a hypotézy, které jsou následně přesně zodpovězeny v samostatné kapitole Ověření hypotéz. Metodologie výzkumu je zvolena správně a zpracování dat je adekvátně popsáno. Jako velký přínos práce vidím v tom, že každý žák, který se studie účastnil, získal vyhodnocené výsledky dotazníku stylu učení, které s ním (ve většině případů) prošel psycholog či jiný člen školského poradenského pracoviště. Kromě samotného vyhodnocení získali i tipy, jak se v učení zlepšit a co by mohli ještě vyzkoušet, což je velký přesah, který práce nabízí.

V rámci **Diskuze** autorka vsazuje získané výsledky do kontextu výsledků dalších studií. Uvádí výzkumy, které jsou v souladu s jejími výsledky, ale také ty, které jdou proti. Většina výchozích studií s výsledky sice nekoresponduje, ale studentka tento nesoulad zdůvodňuje odlišností verze zahraničního dotazníku. Následně uvádí strukturovaně výsledky své práce, které rozvádí a dává do souvislosti s dalšími poznatky v daných oblastech (např. téma vytrvalosti v učení, učení se v přítomnosti dospělé osoby). V závěru Diskuze se studentka snaží o zodpovězení otázky, jak přistupovat ke zjištěným výsledkům ve vzdělávání (konkrétně „Jakým způsobem přistupovat ke zjištěným preferencím žáků s SPU?“). A nabízí tři možnosti řešení 1) neovlivňovat styl učení, 2)

ovlivňovat jej částečně, 3) ovlivňovat, měnit, rozvíjet styl učení. Tato závěrečná část je popsána poměrně stručně, i když nabízí větší potenciál pro využití v praxi.

Studentka si je vědoma jak přínosů, tak i limitů své práce, které uvádí v samostatné kapitole. Mezi hlavní limity práce řadí nízkou reliabilitu některých faktorů dotazníku a samotnou kritiku stylů učení.

V **Závěru** je shrnut celý obsah práce včetně výsledků, které jsou představeny stručně a zde již bez dalších souvislostí či doplňujících informací.

Celkově práce splňuje parametry závěrečné práce tohoto typu. Studentka výsledky svého výzkumu prezentuje opatrně a je patrné, že se zde nabízí více prostoru pro konkrétní doporučení pro praxi. Vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci, není chybou, že nebyl využit plně. Práce je psána odborným jazykem, srozumitelně, čtivě a je patrné, že má studentka dobrý přehled v prezentovaném tématu i metodologii (statistickém zpracování dat).

Práci doporučuji k obhajobě.

Možné otázky k obhajobě:

- V práci je na několika místech diskutováno, že není vlastně jasné, jestli styly učení vůbec existují. Pokud ano, pak zda je vlastně výhodné je diagnostikovat. Jaké by byly hlavní argumenty pro a proti stylům učení a jejich existenci?
- V textu uvádíte informace o způsobech diagnostiky, které jsou velmi obecné. Zmiňujete také nedostatek kvalitních diagnostických nástrojů pro zjišťování stylů (či způsobů) učení žáka. Jaké kvalitními diagnostické nástroje jsou u nás k dispozici? Zmiňujete také, že „problematická je také existence většího množství nekvalitních diagnostických nástrojů, které snižují hodnotu konceptu stylů učení.“ S jakými nekvalitními diagnostickými nástroji je možné se v praxi potkat a kdo je využívá?
- Píšete, že „individualita jednotlivce není tak jednoduchá, aby se dala zachytit pouze pomocí diagnostického nástroje.“ – jakými dalšími způsoby je tedy vhodné stylu (způsoby) učení u žáka identifikovat?

V Praze dne 25. 4. 2022

Mgr. Anna Frombergerová